

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-47 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 05-39/548-125
Karar Tarihi : 13.06.2005

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: H. Gökşin KEKEVİ, M. Akif KAYAR

C. ŞİKAYET EDEN: Re'sen

20

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

- Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.
Kaleseramik Binası Levent/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Kale Pazarlama'nın, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespit edilmesi.

30 **F.İDDİALARIN ÖZETİ:** Kale Pazarlama Ticaret A.Ş. (Kale Pazarlama)'nın, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespit edilmesi.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 16.12.1998 tarih, 4003 sayı ve 23.02.1999 tarih, 568 sayı ile intikal eden başvuru ile, Kale Pazarlama ile yetkili satıcıları arasında imzalanan "yetkili satıcılık sözleşmesi"ne menfi tespit/muafiyet verilmesi talebinde bulunulmuştur. Söz konusu başvuruya ilişkin, ilk tebligatı 24.09.2004'de, gerekçeli karar tebligatı ise 20.10.2004'de yapılan 21.09.2004 tarih ve 04-61/888-210 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararında, anılan sözleşmenin 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği'nden yararlanabilmesi için yapılması gereken değişikliklere yer verilmiş, belirtilen maddelerin düzeltilmesi halinde ilgili sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanabileceğine; söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Kuruma bildirilmesine; Kurulca öngörülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesi sonucuna ulaşılmıştır.

50 Kale Pazarlama vekili Kurum kayıtlarına 23.11.2004 tarih ve 6470 sayı ile intikal eden başvurusunda, Kurul'un 21.09.2004 tarih ve 04-61/888-210 sayılı kararının, *"usul ve esas yönünden yasaya uygun olmadığı gibi, hakkın suistimali niteliğinde olduğu"*nu iddia ederek yapılan işleme itiraz etmiştir. Bu itiraz, *"itiraz konusunun nihai karara ilişkin olduğu, 4054 sayılı Kanun'un 55 inci maddesi uyarınca Kurul kararlarına karşı yargı yolunun Danıştay olarak belirlenmiş olması nedeniyle"*, Kurul'un 09.12.2004 tarih ve 04-78/1137-M sayılı kararı ile reddedilmiştir.

60 Kale Pazarlama vekilinin anılan yazısında, pazarlama hizmetlerinin üretici firmalara devredildiği, Kurul kararında belirtilen hususların ise devir sırasında Kurul ile sorun yaşamamak adına düzeltildiği de iddia edilmiştir. Ancak, Kurul'un 24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı kararının yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline ilişkin olarak, Danıştay 10 uncu Dairesi Başkanlığı'na Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. (Kaleseramik) ve Kalevit Roca Saniter Seramik Sanayi A.Ş. (Kalevit Roca) tarafından sunulan dava dilekçelerindeki, *"üretici kendi ürününün satış fiyatı ve koşullarını tayin hakkını haizse, bu fiyat ve koşulları, satışı kendine izafetle yapacak Bayiine empoze etmesi bu hakkın doğal uzantısıdır. Esasen sanayi denecek çapta üretim yapan bir firmanın bütün üretimi bayileri vasıtasıyla satılır. Bayiin üreticinin temsilcisi olması nedeniyle hem tüketiciyi korumak, hem de dumping gibi anti-rekabetçi ekonomik faaliyetlerinin önüne geçebilmek amacıyla satış fiyatı belirlenmektedir. 'Fabrikadan Tüketici'ye' sloganlı mağazalar, üretim miktarına göre oranı nazara alınır, satmaktan çok tanıtma için kurulur. Piyasa koşulları gerçekçi olarak ele alınır bir üretici'nin bizzarur Bayiler Vasıtasıyla Arzettiği satış fiyat ve koşullarında Bayilerini sınırlama gayreti, Rekabeti Önliyen ve hakim olma eylemi Değil; Bilakis, rekabeti temin etme neticesine de yöneliktir"* şeklindeki ifadeler, bu iddiaların gerçekliği konusunda şüphe uyandırmıştır. Bu nedenle, pazarlama hizmetlerinin devredildiği iddia edilen üretici şirketlerin, ilgili Kurul kararının gereğini yerine getirdiğinin tevsiki raporörler tarafından müteaddit kereler talep edilmiştir. Ancak Kurul kararının gereğinin yerine getirilmesine yönelik bu taleplere de yanıt verilmemiştir. Yalnızca Kaleseramik tarafından 02.02.2005 tarihinde, Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş. (Kalekim) tarafından ise 31.01.2005 tarihinde, 21.09.2004 tarih ve 04-61/888-210 sayılı Kurul kararı ile 80 herhangi bir ilişki kurulmaksızın, yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin olarak menfi tespit/muafiyet talebinde bulunulmuştur.

Sonuç olarak, Kale Pazarlama'ya, 21.09.2004 tarih ve 04-61/888-210 sayılı Kurul kararı uyarınca, "yetkili satıcılık sözleşmesi"nin grup muafiyetinden yararlanabilmesini sağlayacak değişikliklerin yapılarak, Kurumumuza bildirilmesi için tanınan 60 günlük süre, 20.12.2004 tarihinde sona ermiş; Kale Pazarlama söz konusu geri bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemiştir.

90 Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, Kurul, 11.03.2005 tarih ve 05-14/165-M sayılı kararında, "yetkili satıcılık sözleşmesi"nde 21.09.2004 tarih ve 04-61/888-210 sayılı Kurul kararında öngörülen değişiklikleri yaparak Kuruma

05-39/548-125

bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen Kale Pazarlama hakkında, 4054 sayılı Kanun'un 40/1 inci maddesi uyarınca önaraştırma yapılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Keza, 11.03.2005 tarih ve 05-14/164-Mİ sayı ile de Kaleseramik'in menfi tespit/muafiyet talebinin, Kale Pazarlama hakkında yürütülecek önaraştırma sonucunda değerlendirilmek üzere incelemeye alınmasına karar verilmiştir.

100 Bunun üzerine yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 30.05.2005 tarih ve 2005-1-47/ÖA-05-HGK sayılı önaraştırma raporu, 13.06.2005 tarih ve REK.0.05.00.00/124 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-39 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Kale Pazarlama'nın Nisan 2003 itibariyle ürün satış, dağıtım ve pazarlama faaliyetlerini üretici şirketlere devrettiği; bu nedenle Kale Pazarlama hakkında soruşturma açılmaması gerektiği,
- Kaleseramik ile Kalekim'in 2003 yılında, Kale Pazarlama'nın 16.12.1998 tarihli menfi tespit/muafiyet talebine konu olan yetkili satıcılık sözleşmelerini kullandığı; 2004 yılından itibaren ise sırasıyla 02.02.2005 ve 31.01.2005 tarihindeki menfi tespit/muafiyet talebine konu olan yetkili satıcılık sözleşmelerini kullanmaya başladığı,
- Kaleseramik ve Kalekim'in, yetkili satıcıları ile sözleşme ve sirküler vasıtasıyla kurdukları hukuki ilişkide, 4054 sayılı Kanun'un 4, 5 ve 8 inci maddeleri, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nin "Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar" başlıklı 4 üncü maddesi ile "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5 inci maddesi ve bu maddelere ilişkin olarak, "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne Yönelik Kılavuz"da yapılan açıklamalar çerçevesinde, iki konunun önem arz ettiği,
- Kaleseramik ve Kalekim'in yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9 uncu maddesinin (b) bendinin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellediği; bu nedenle 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nden yararlanamayacağı,
- Kaleseramik ve Kalekim'in yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü"ne de, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile tanınan muafiyetin uygulanamayacağı,
- 130 Önaraştırma sürecinde Kaleseramik ve Kalekim'in alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye çalıştığını gösteren belgelerin elde edildiği,
- Ancak görüşülen Kaleseramik, Kalevit Roca ve Kalekim yetkili satıcılarının bu belgeleri destekleyici açıklamalarda bulunmadığı; alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye yönelik çabaların etkili olmadığını ifade ettiği,
- Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde, Kale Grubu vekili Av. Özlem Akyüz tarafından da müvekkil

140 şirket yetkililerinin onayı alınarak kabul edilen aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde, Kaleseramik ve Kalekim'e soruşturma açılmayabileceği,

- 1) Alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye yönelik çabalara imkan vermesi nedeni ile yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9 uncu maddesinin (b) bendinin kaldırılması,
- 2) Yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü"nde, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uygunluk sağlayacak değişikliklerin yapılması,
- 150 3) Raporda yer verilen Kalekim sirküleri, Tara Yapı Malz. Tic. San. A.Ş. hakkındaki yazı ve benzeri dokümanların yetkili satıcılara gönderilmeyeceğinin taahhüt edilmesi,
- 4) Rekabet Kurumu'nun onayı alındıktan sonra tüm yetkili satıcılara gönderilecek bir yazı ile yetkili satıcıların aşağıdaki konularda bilgilendirilmesi:

- Kale Grubu hakkında yürütülen önaraştırmanın konusu ve sonucu,
- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ve "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne Yönelik Kılavuz" çerçevesindeki Rekabet Kurulu kararı uyarınca, Kale Grubu'nun, yalnızca, sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, azami satış fiyatını belirleyebileceği veya satış fiyatını tavsiye edebileceği, bunun dışındaki bir hareketin ise, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi olarak nitelendirilebileceği ve 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde Kale Grubu şirketlerinin yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası ile cezalandırılabilmesi.

- 170
- Eldeki örnekler çerçevesinde 06.01.2004'ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 02.02.2005'te yapan Kaleseramik ve eldeki örnekler çerçevesinde 01.01.2004'ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 31.01.2005'te yapan Kalekim ile bunların yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 1 ve 3 üncü fıkraları gereğince para cezası uygulanması gerektiği,

180 İfade edilmektedir.

İ. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

190 Kaleseramik'in 02.02.2005 tarihli menfi tespit/muafiyet bildirim formunda, ilgili ürün pazarı tanımı, "İlgili ürün pazarı, yer ve duvar seramik kaplama, cephe kaplaması, rölief, mozaik, her türlü split ve fasat kaplama malzemeleri, alçak ve yüksek gerilim izolatörleri, elektroporselen, stetid ve porselen teknik seramikler, sıhhi tesisat malzemeleri araç ve gereçleri, fayans ve mamul sırlı, sırsız çeşitli plaka ve borular" şeklindedir. İlgili coğrafi pazar ise, "Türkiye pazarı" olarak tanımlanmıştır.

200 Kalekim'in 31.01.2005 tarihli menfi tespit/muafiyet bildirim formunda, ilgili ürün pazarı tanımı, "Kalekim markalı 'Seramik Yapıştırma Harçları' ve 'Derz Dolgu Malzemeleri' ile Kalekim A.Ş. üretimi olan Kaleterasit markalı 'Hazır Renkli Sıvalar' ve Kalecolor markalı 'İnşaat Boyaları'" şeklindedir. İlgili coğrafi pazar ise, "Türkiye pazarı" olarak tanımlanmıştır.

Ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceği için yukarıda yapılan ilgili pazar tanımları kabul edilebilir niteliktedir.

I.2. Yapılan İncelemeler

Önaraştırma konusuna ilişkin delil ve tespitlere aşağıda yer verilmiştir:

210 1. Kale Grubu vekilinin, Kale Grubu'na gönderilen bilgi isteme yazısına verdiği cevabında; "2003 yılı Nisan ayında Kale Pazarlama Ticaret A.Ş. yetkililerince "Bayilere" hitaben yazılan yazı ile ürün satış, dağıtım ve pazarlama faaliyetlerinin üretici şirketlere devredildiği arzedilmiştir..." denilmektedir. Kale Grubu vekili tarafından yukarıdaki ifadeyi destekleyici ekler de sunulmuştur.

2. Kaleseramik ile yetkili satıcıları arasında 2004'ten itibaren imzalanan ve 02.02.2005 tarihli menfi tespit/muafiyet talebine konu olan "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin önem arz eden maddeleri aşağıdadır:

220 "8) Süre:

Yetkili Satıcılık Sözleşmesi, 01/01/200... tarihinden başlamak üzere, 31/12/200... tarihinde sona erer. Taraflar sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren bir ay önce, yazılı bildirimle sözleşmeyi fesh edebilirler. Bu fesih bildirim yapılmadığı takdirde sözleşme aynı şartlarla bir yıl daha uzar...

9) Tavsiye Edilen Sirküler Bildirileri:

...

05-39/548-125

230 b) Yetkili Satıcı, Kaleseramik tarafından tayin ve tavsiye edilmiş satış koşullar dışında, diğer Kaleseramik Yetkili Satıcıları ile haksız rekabet sayılabilecek fiillerde bulunmayacağını kabul eder...”

Kalekim ile yetkili satıcıları arasında 2004'ten itibaren imzalanan ve 31.01.2005 tarihli menfi tespit/muafiyet talebine konu olan “Yetkili Satıcılık Sözleşmesi”nin önem arz eden maddeleri de yukarıdakilere benzemektedir.

3. Talep üzerine sunulan Kaleseramik'in 2004 ve 2005 yıllarına ilişkin genel satış ve prim sistemi sirkülerlerinde şu ifadeler yer almaktadır:

“I-TANIMLAR

240

A) MÜNHASIR BAYİLİK

a) Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. mamullerinin tümünü,

b) Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş. mamullerinin tümünü,

c) Kalevit Roca Saniter Seramik Sanayi A.Ş. mamullerinin tüm sağlık gereçlerini ve armatür malzemelerini,

250

d) Kaledekor Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş. mamullerinden akrilik küvetleri, banyo ve mutfak mobilyalarını,

1) Tüm işyerlerinde teşhir eden,

2) “a” ve “b” maddelerinde belirtilen Kaleseramik ve Kalekim yapı kimyasalları mamullerinden başka hiçbir marka mamul satmayan,

3) “b”, “c” ve “d” maddelerinde belirtilen Kalevit-Roca, Kalekim'in sıva ve boyları ile Kaledekor mamullerini münhasır bayilik anlaşmasında mutabık kalınan tutar ve miktarlardan aşağı satmamayı taahhüt eden bayilerimiz, “Münhasır Bayi” olarak tanımlanır ve münhasır bayilik iskontosundan yararlanır.

260

B) BAYİLİK

“a” ve “b” maddelerinde belirtilen Kaleseramik ve Kalekim mamullerini teşhir eden, satan ve bu markalardan başka mamul satmayan; ancak “c” ve “d” maddelerinde belirtilen mamulleri dilediği miktarda alıp satan, stoklarında bulunduran ve belirlenen satış şartlarına göre şirketlerimizden veya münhasır bayilerden temin eden satıcılar “Bayi” olarak tanımlanır.

C) TALİ BAYİLİK

270

Grubumuza ait şirketlerin mamullerini dilediği miktarda münhasır bayilerimizden alıp satan, teşhir eden satıcılar “Tali Bayi” olarak tanımlanır.”

05-39/548-125

Söz konusu sirkülerlerin "İskontolar" başlıklı VI ncı maddesinde ise, "bayilik iskontosu için münhasırlık tanımına uyan bayilerle, uymayan bayiler arasında fatura altında 5 puan iskonto farkı uygulanacağı" ifade edilmiştir.

280 4. Talep üzerine sunulan Kalekim'in 2004 ve 2005 yıllarına ilişkin genel satış ve prim sistemi sirkülerlerinde, Kaleseramik'in sirkülerlerinde yer alan ve yukarıda yer verilen ifadelerin yanında, şu düzenlemeler de bulunmaktadır:

"Primlerin İptal Nedenleri:

1-) Söz konusu olan primleri kendi satış fiyatlarına iskonto ve/veya vade olarak yansıtan,

290 2-) Kalekim A.Ş. bayilerine aktif pazarlama ve satış faaliyeti veren, Kalekim A.Ş. Pazarlama fiyatlarıyla rekabet eden tarzda düzenlenmiş fiyat listeleri, iskonto tabloları yayınlayan ve bunları Kalekim A.Ş. bayilerine sirküle eden,

3-) Erken ödeme, prim çizelgesi hesaplarıyla izah edilemeyecek oranlarla valör hesabı yaparak peşin satış yaptığı tespit edilen,

4-) Kalekim A.Ş. nin öngördüğü iskonto ve vadelerin üzerinde mal sattığı tespit edilen,

5-) Kalekim A.Ş. ürünlerini spot piyasaya veren veya buralardan satın alınan Kalekim A.Ş. dışı her türlü inşaat malzemesinde dahi spot piyasa ile alışveriş ilişkisinde olan,

300 6-) Kalekim A.Ş. nin satışını üstlendiği ürünlerin, şirketin genel satış koşulları ile izah edilemeyen fiyat, vade ve iskontolarla üçüncü şahıslarca kendilerine teklif edilmesi halinde şirketin Bölge Müşteri temsilcilerine, Satış ve Pazarlama Müdürlüklerine veya Genel Müdürlüğüne derhal bilgi vermeyen veya bunları resmi veya gayri-resmi yollardan satın aldığı tespit edilen...Bayilere prim tahakkuk ettirilmez."

5. Yine talep üzerine sunulan Kalekim'in 2004 ve 2005 yıllarında bayilerine gönderdiği aylık sirkülerlerin tamamında yer alan şu ifadeler dikkat çekicidir:

310 "Kalekim A.Ş. bayilerine aktif pazarlama ve satış faaliyeti gösteren sirküler satış fiyatlarıyla rekabet eden tarzda satış faaliyeti yapan bayilerin primleri değerlendirmeye alınmayacaktır."

6. Kaleseramik Binası'nda yapılan yerinde incelemede bulunan bir belgede şu ifadeler yer almaktadır:

"Sn. Ünal Kırımlı

14.01.2005

Kaleseramik San.A.Ş.

320 Satış Müdürü

116092 kodlu bayimiz Tuşpa Ltd.Şti.'nin talebi üzerine 134750 kodlu bayimiz Tara A.Ş.'den temin edilen Olgun Yıldız'a ait %41 iskontolu ve Emir Tic.'e ait %38 iskontolu faturalar ekteki gibidir. Tara A.Ş.'den Ömer Balım'ın notundan anlaşılacağı gibi Olgun Yıldız'ın 30.09.2004 tarihinde 150.000.000.000 TL'lık peşin şartlı bağlantı yaptığı ve bu nedenle %41 iskonto ile satış yaptıkları belirtilmektedir. Gereği hususunu müsaadelerinize arz ederim.

Saygılarımla,

330

Haluk Ayturunç

Ek; Olgun Yıldız'a ait 3 adet fatura
Emir Ticaret'e ait 2 adet fatura”

Belgenin ekinde, Olgun Yıldız'a ait 3 adet, Emir Ticaret'e ait 2 adet fatura yer almaktadır.

340 7. Kurul'un 24.02.2004 tarih ve 04-16/123-26 sayılı kararının yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline ilişkin olarak, Danıştay 10 uncu Dairesi Başkanlığı'na Kaleseramik ve Kalevit Roca tarafından sunulan dava dilekçelerinde şu ifadeler yer almaktadır:

350 “...Üretici kendi ürününün satış fiyatı ve koşullarını tayin hakkını haizse, bu fiyat ve koşulları, satışı kendine izafetle yapacak Bayiiine empoze etmesi bu hakkın doğal uzantısıdır. Esasen sanayi denecek çapta üretim yapan bir firmanın bütün üretimi bayileri vasıtasıyla satılır. Bayiin üreticinin temsilcisi olması nedeniyle hem tüketiciyi korumak, hem de damping gibi anti-rekabetçi ekonomik faaliyetlerinin önüne geçebilmek amacıyla satış fiyatı belirlenmektedir. 'Fabrikadan Tüketici'ye' sloganlı mağazalar, üretim miktarına göre oranı nazara alınır, satmaktan çok tanıtma için kurulur. Piyasa koşulları gerçekçi olarak ele alınır, bir üretici'nin bizzarur Bayiler Vasıtasıyla Arzettiği satış fiyat ve koşullarında Bayilerini sınırlama gayreti, Rekabeti Önliyen ve hakim olma eylemi Değil; Bilakis, rekabeti temin etme neticesine de yöneliktir.”

1.3. Değerlendirmeler

360 Kale Grubu vekilinin, bilgi isteme yazısına verdiği cevabında, “Kale Pazarlama'nın Nisan 2003 itibariyle ürün satış, dağıtım ve pazarlama faaliyetlerini üretici şirketlere devrettiği” ifade edilmiştir. Aynı cevaptan, Kaleseramik ile Kalekim'in 2003 yılında, Kale Pazarlama'nın 16.12.1998 tarihli menfi tespit/muafiyet talebine konu olan yetkili satıcılık sözleşmelerini kullandığı; 2004 yılından itibaren ise sırasıyla 02.02.2005 ve 31.01.2005 tarihindeki menfi tespit/muafiyet talebine konu olan yetkili satıcılık sözleşmelerini kullanmaya başladığı anlaşılmıştır. Buna karşılık anılan yazıda, “Kalevit Roca tarafından

05-39/548-125

2003, 2004 ve 2005 yıllarına ait yetkili satıcılara imzalatılmış 'yetkili satıcılık sözleşmesi'nin bulunmadığı" da ifade edilmiştir.

370 Kaleseramik ve Kalekim'in, yetkili satıcıları ile sözleşme ve sirküler vasıtasıyla kurdukları hukuki ilişkide, 4054 sayılı Kanun'un 4, 5 ve 8 inci maddeleri, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nin "Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar" başlıklı 4 üncü maddesi ile "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5 inci maddesi ve bu maddelere ilişkin olarak, "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne Yönelik Kılavuz"da yapılan açıklamalar çerçevesinde, iki konu önem arz etmektedir:

380 Bunlardan birincisi ve en önemlisi, Kaleseramik ve Kalekim'in "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin 9 uncu maddesinin (b) bendinin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellediği; bu nedenle 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nden yararlanamayacağıdır.

İkincisi ise, "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"nin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü"ne de, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile tanınan muafiyetin uygulanamayacağıdır.

390 Öneraştırma sürecinde Kaleseramik ve Kalekim'in alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye çalıştığını gösteren belgeler de elde edilmiştir. Bunlara örnek olarak, Kalekim sirkülerleri ile Tara Yapı Malz. Tic. San. A.Ş. hakkındaki yazı gösterilebilir.

400 Ancak Kaleseramik, Kalevit Roca ve Kalekim yetkili satıcıları yukarıda yer verilen belgeleri destekleyici açıklamalarda bulunmamış; alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye yönelik çabaların etkili olmadığını ifade etmiştir.

Bu nedenle aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde, Kaleseramik ve Kalekim'e soruşturma açılmayacaktır:

- 400 1) Alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye yönelik çabalara imkan vermesi nedeni ile yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9 uncu maddesinin (b) bendinin kaldırılması,
2) Yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü"nde, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uygunluk sağlayacak değişikliklerin yapılması,
3) Yukarıda yer verilen Kalekim sirkülerleri, Tara Yapı Malz. Tic. San. A.Ş. hakkındaki yazı ve benzeri dokümanların yetkili satıcılara gönderilmeyeceğinin taahhüt edilmesi,
4) Rekabet Kurumu'nun onayı alındıktan sonra tüm yetkili satıcılara gönderilecek bir yazı ile yetkili satıcıların aşağıdaki konularda bilgilendirilmesi:

410

- Kale Grubu hakkında yürütülen öneraştırmanın konusu ve sonucu,

05-39/548-125

420 - 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ve "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne Yönelik Kılavuz" çerçevesindeki Rekabet Kurulu kararı uyarınca, Kale Grubu'nun, yalnızca, sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, azami satış fiyatını belirleyebileceği veya satış fiyatını tavsiye edebileceği, bunun dışındaki bir hareketin ise, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi olarak nitelendirilebileceği ve 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde Kale Grubu şirketlerinin yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası ile cezalandırılabilmesi,

Yukarıda yer verilen şartlar Kale Grubu vekili tarafından da kabul edilmiş; bu konuda müvekkil şirket yetkililerinin de onayının alındığı ifade edilmiştir.

430 Kaleseramik, eldeki örnekler çerçevesinde 06.01.2004'ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 02.02.2005'te yapmıştır. Keza, Kalekim, eldeki örnekler çerçevesinde 01.01.2004'ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 31.01.2005'te yapmıştır. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16 ncı maddesi gereğince, Kaleseramik ve Kalekim ile bunların yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere para cezası uygulanması gerekmektedir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre;

440 1- Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin Nisan 2003 itibariyle ürün satış, dağıtım ve pazarlama faaliyetlerini üretici şirketlere devrettiğine; bu nedenle Kale Pazarlama Ticaret A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına,

2- Kale Pazarlama Ticaret A.Ş.'nin yukarıda sözü edilen faaliyetlerini devretmesinin sonucu olarak sözleşme taraflarının değişmesi nedeniyle Kurul'a bildirilen;

450 a) Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. ve Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş.'nin yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9/b maddesinin, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellediğine; bu nedenle 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile tanınan grup muafiyetinden yararlanamayacağına,

b) Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. ve Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş.'nin yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen "belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü"ne de, 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile tanınan muafiyetin uygulanamayacağına,

460 3- a) Alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisini engellemeye yönelik çabalara imkan vermesi nedeni ile yetkili satıcılık sözleşmelerinin 9. maddesinin (b) bendinin sözleşme metninden çıkarılmasına,

b) Yetkili satıcılık sözleşmelerinin 8/1 maddesi ile getirilen “belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü”ne ilişkin hükümlerde, 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”ne uygunluk sağlayacak değişikliklerin yapılmasına,

470 c) Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş. sirküleri, Tara Yapı Malz. Tic. San. A.Ş. hakkındaki yazı ve benzeri dokümanların yetkili satıcılara gönderilmeyeceğinin taahhüt edilmesine,

d) Rekabet Kurumu’nun onayı alındıktan sonra tüm yetkili satıcılara gönderilecek bir yazı ile yetkili satıcıların aşağıdaki konularda bilgilendirilmesine:

- Kale Grubu hakkında yürütülen önaraştırmanın konusu ve sonucu,
- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği” ve “Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’ne Yönelik Kılavuz” çerçevesindeki Rekabet Kurulu kararı uyarınca, Kale Grubu’nun, yalnızca, sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, azami satış fiyatını belirleyebileceği veya satış fiyatını tavsiye edebileceği, bunun dışındaki bir hareketin ise, alıcıların kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi olarak nitelendirilebileceği ve 4054 sayılı Kanun’un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde Kale Grubu şirketlerinin yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası ile cezalandırılabilmesi,

480 bu düzeltmelerin 60 gün içerisinde yerine getirilerek Rekabet Kurumu’na bildirilmesine; Kurulumuzca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun’un 16 ve 17 nci maddeleri uyarınca işlem yapılacağı taraflara bildirilmesine,

490

500 4- Eldeki örnekler çerçevesinde 6.1.2004’ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 2.2.2005’te yapan Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş. ve eldeki örnekler çerçevesinde 1.1.2004’ten itibaren imzalamaya başladığı yetkili satıcılık sözleşmelerine ilişkin menfi tespit/muafiyet talebini 31.1.2005’te yapan Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş.’ye Kanun’un 16. maddesinin (c) bendi gereğince (2005/3 sayılı Tebliğ ile değişik 2005/2 sayılı Tebliğ’e göre) ayrı ayrı 1.450’er YTL ve yine aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik Sanayi A.Ş.’nin söz konusu tarihte yönetim organlarında görevli olan Dr. İbrahim BODUR, Osman OKYAY, Sıtkı KAYRAK, Ferdi ERDOĞAN, Tayfun PARPUCU, K.Tarık ÖZÇELİK, İlhami TEZCAN’a ve Kalekim Kimyevi Maddeler Sanayi A.Ş.’nin söz konusu tarihte yönetim organlarında görevli olan Dr. İbrahim BODUR, H. Zeynep BODUR OKYAY, Dr. Süleyman

05-39/548-125

BODUR, Osman OKYAY, K. Tarık ÖZÇELİK, Yılmaz ZEYLAN, Tayfun PARPUCU, Hilmi BODUR ile Hamdi ENGİN'e teşebbüslere verilen cezanın takdiren % 5'i oranında olmak üzere ayrı ayrı 72,5'er YTL para cezası verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

510